

Universitätsbibliothek Paderborn

Œcumenica Cathedræ Apostolicæ Avthoritas

Reding, Augustin

[Ort nicht ermittelt], Anno M.DC.LXXXIX.

§. I. Quomodò verificetur, potestatem Regiam esse immediatè à Deo, & ab illius solius potestate pendere.

urn:nbn:de:hbz:466:1-38717

tam in spiritualibus, quam in temporalibus ad ipsum pertinet, cui Christus juxta *Cap. Omnes, diff. 22.* junctâ Glosâ ibi, terreni simul & cælestis imperij potestatem per duas claves commisit cum duplice, spirituali scilicet ac temporali gladio. De quo ultiores adhuc Galliæ etiam Ecclesiæ Doctoris confulere licet nostri in hanc rem operis pag. 114, à n. 92.

Caput IV.

In quo examinatur, quomodo Civilis potestas de se, & ex naturâ suâ sit independens à spirituali?

Ad veritatis centrum hâc in re attingendū optarem, ut præ oculis semper haberetur distinctione inter Regiam potestatem, quâ luminis naturali concretam, ejusque intrâ hoc individuum, seu isthane perloman substantiam, nec non politici regiminis actualis exercitum. Luxa quam proinde distinctionem subsequentis paragaphis titulum, sub hac normâ proponendum duxi.

§. I.

Quomodo verificetur, potestatem Regiam esse immediatè à Deo, & ab illius solius potestate pendere.

ARGUMENTUM I.

Ludovicus Ellies citatæ sue septimæ *Dissertationis cap. 2. §. 1.* argumentum i. Cùm homines omnes à natura sint ad societatem destinati, quæ sine potestate & autoritate stare nequit, necesse fuit, ut Deus, qui rerum omnium est Dominus, Societati in hominum bona & corpora potestatem commiserit: nam si Deus nulli potestatem hanc contulisset, homines in pace & tranquillitate degere, foret impossibile, quippe si nulla esset in terris condendarum legum authoritas, si nulla potestas, quâ possent homines ad illarum observationem cogi, si impunè literet omnibus, se le mutuò interficere, bonisque spoliare, quomodo posset nomen Societatis obtinere hominum inter se coeuntium inordinata multitudine, confusa turba, ubi nemo audit neminem, uti eleganter id prosequitur S. Chrysostomus *hom. de statu.* Cùm ergo solus Deus vita, bonorumque nostrorum sit Dominus, necesse est, ut potestatis hujus partem contulerit ijs, qui Societates Civiles regunt, ac proinde five Reges, five Magistratus, five Principes, five populus universus potestatem illum exerceant, necesse est, eam à Deo, qui solus illam hominibus concedere potest, in ipsis immediatè derivari.

Responsio ac retorico hujus argumenti refutatoria.

NUnquid ex primâ rerum sublunariū *Genes. 1.* descriptâ creatione, manifestè constat, Deum universo humano generi in Adamo

contulisse Dominum terræ cum piscibus maris, volatilibus ætri, & cunctis animantibus super terram, unaque cum herbis & lignis, arborib[us]que universis. Hoc igitur Dominum universale à Deo immediate collatum toti humano generi, num dicere fas est, post divisionem rerum, esse singulis æquè immediate à Deo communicatum? Nemo, qui modicā etiam Juris peritiae est intinctus, non distinguet inter primam erga universum sublunarem mundum Domini, toti humano generi Divinitus factam collationem, atque Domini rum in singulos homines postea subsecutam divisionem, ita ut illam dicturus quidem sit, esse immediate à Deo, non vero Domini erga singularia Bona singulis hominibus appropriatam possessionem. Quo præsupposito, sicuti absurdissima cunctis appareret conclusio illa, quâ inferretur ex eo, quod Dominum in res sublunares universas sit immediate à Deo collatum humano generi, nihil jam ulli humanae potestati esse Juris supra ejusmodi, quâ singulis hominibus proprietas possessio nes, ad eas ex justitia & aequitate ratione ab uno in alterum transferendas. Sic pro primo, profecto nosceretur absurditas esse in illâ conclusione, per quam ex eo, quod potestas Regia per insitum Naturæ lumen sit universitati humani generis Divinitus concessa, fieret illatio, nullam jam inter homines reperiri posse authoritatem supra Regia potestatis, non primâvam quidem originem, lev. *intrinsecam*, ac essentialē ipsius conditionem, sed subjectivam ejusdem ad hoc individuum suppositum, applicationem, & appropriationem, quantumvis supernaturalis quoque status, seu Ecclesiæ ratio religiosa exigeret Regia ejusmodi potestatis perperam collocata transmutationem.

Ad cujus proinde maiorem elucidationem pro secundo placet hunc in modum ratiocinari. Jurisdictionem quidem politicam & Civilem Divinitus esse immediatè concessam Communitat[i], atque ex hujus voluntariâ translatione derivatam esse in Principem aliquem, seu Imperatorem, seu Regem, eruitur ex lege i.

*ff. De constitutionibus Principum, & lege 5. §. ex pag 3 Novissim. ff. De orig. Iuris. Ex quo namque homo per naturam suam noscitur esse animal fo- 78. n. ciale ac politicum, lumine natura æquè notum esse debuit, oportere, inter homines subsistere politicum quodpiam regimen, non iustitia duntaxat inter privatos, sed Boni quoque publici moderativum, conciviumque in unum corpus politicum coadunatorum ordinativum ad Commune Civitatis, seu Reipublicæ Bonum. In cuiusmodi adeo regime politico, oportuit, statui supremam quamplam potestatem, cuius decretis universi acquiescere deberent, ut sic publica pax & tranquillitas conservari valeret. At sicut *jure naturæ* haudquam fuit determinata sphæra cuiusque seu nationis, seu Religionis ac Provinciæ, seu Civitatis, alteriusque Communitatis, sed illa est constituta per liberâ hominum conventionem in diversa climata ac terras sponte suâ se se dividentium; sic neque *Iure Naturæ* fuit determinatum, an in uno, vel pluribus, vel etiam in*

in totâ, per consensum hominum in unam seu Nationum, seu Provinciarum, aliudve politicum Regimen liberè se condunatum communitate, subsisteret illa, per jus naturæ ab ipso met Deo immediatè constituta suprema gubernativa potestas. Et hinc jure naturæ haud subsistit definitum, quod vel in hac, vel illa Natione sit Monarchicum potius, quam Aristocraticum, vel etiam Democraticum regimen. Moltò minus Iure naturæ potest esse definitum jus hæreditarium politici regiminis intrâ certam aliquam stirpem propagandi, sicque magis remotum est à jure naturæ, ac si hoc determinasset individuas, politico Regimini præficiendas personas: sed hæc universa pendent ex constitutione hominum.

Hinc pro tertio licet, hunc in modum argumentando, ulterius progredi. Quando-
ex pag. 79. n. quidem Regia, seu politica potestas, secundum le formaliter sit Juris Divini, ejus tamen collatio varijs ab hominum placito dependentibus affecta conditionibus, subiecta sit humaniis ordinationibus & constitutionibus: quandoquidem etiam Jus Regia, seu supremæ politicae potestatis, non in actu signato, & quasi in abstracto, in le Formaliter conlentis, ut sic luminis naturalis necessario Jure constitutum, sed concretè & subjectivè spectatum, qui pro isto seu Climate, seu Natione, seu Provincia coarctatum, & quâ huic præcisè stirpi jure hæreditario communicatum, vel qua Jure Electivo sub hâc, vel illâ normâ, modoq[ue] regiminis uni, vel pluribus delinandum, sicque ad eod[um] quâ huic individuo supposito applicatum, seu applicabile, sit dependens ex hominum ordinationibus. Idcirco emergit hinc quæstio: An Regia potestatis collatio facienda homini Christianitatis charactere insignito, sicque Ecclesiastice potestatis subiecta, & ab hominum, vi characteris in Baptismate accepti, Ecclesiæ sanctæ aquæ subditorum dispositione dependens, dicenda sit ex pers moralitatis in Regnum Cælorum ordinabilis?

5. Cujus quæsti pro quarto, accipe sequentem resolutionem. Nullus profecto vel Rex, vel ex cit. populus Christianus, Regia gubernationis seu pag. n. adiuvè, seu passivè consors, ullam in se moralitatem patiatur, ut expes esse debeat illius ad Regnum Cælorum ordinabilitatis, vel certè, si ejusmodi ordinabilitatem à semet, siveque, publici etiam regiminis actibus, excludam velit, certa & indubitate in ipso statuit suæ moralitatis à Regno Cælorum deordinatio, quæ & ipsa subiectur Ecclesiæ clavibus. Jasto igitur hoc indubitate fundamento, quod Regia potestatis collatio, tū quâ in certum individuum suppositum derivata, tum quâ ex hominum ordinationibus Originariè profluens, si Moralitatis in Regnum cælorum ordinabilis capax & particeps, oportet, hoc ipso tamē collationem utrovis illo modo, Adiuvè scilicet, ac Effectivè, sive etiam Passivè ac subjectivè spectatam, contineri sub illo Quocunque super terram Morali, super quo Christus Ecclesiæ in suo Capite, Summo Pontifice, vel universali Concilio reprobatae, concessit indefinitam ligandæ & solvendi potestatem.

L Uдовicus Ellies dicto §. 1. argumentatur 21. Generale, Divo Augustino lib. 3. confess. cap. 8. teste, ipso naturali lumine nostrum est Societas humanæ pacum, ut subditi obdiant Regibus suis. Paulo Rom. 13. v. 1. præcipiente, ut omnis anima potestatis sublimioribus subdita sit, non est enim potestas nisi à Deo &c. Dei enim minister est, non sine causa gladium portans. Cui concinit B. Petrus epist. 1. cap. 2. v. 13. Subiecti, inquiens, estote omni creatura propter Deum, sive Regi quasi præcellentí, sive Ducibus tanquam ab eo missis. Consonat etiam Sapientia liber cap. 6. v. 4. & 5. Data est, inquiens, à Domino potestas vobis Regibus, & virtus ab Altissimo.

Noscitur præterea in Testamento Veteri Saul esse constitutus Rex à solo Deo. Ex 1. Reg. cap. 10. Et hinc David non prælumpsit in Salem, tyrannum licet, mittere manum suam, quia Christus Domini erat. Ex cit. lib. 1. Regum cap. 24. & cap. 26. Quemadmodum igitur Reges, Patribus quoque ab Ellies hinc adductis concorditer contentientibus, à Deo, vel etiam à solo Deo sunt constituti, sic non nisi à Deo deponi possunt.

Responsio ac retorsio hujus argumenti.

A Ntequām directè respondeam, placuit pro primo lequentem facere conquestionem. Nunquid virtus ignis cum ejusdem substantiâ, est à solo Deo primitus creata? An ergo hinc concludere licet, non posse nisi à solo Deo extingui, & non potius ab ipsomet quoque Deo esse creata virtutem aquæ, potenter extinguere ignem cum omni virtute suâ? Hæc equidem reciproca destructiva virtus, in igne & aquâ subsistit ex contrarijs qualitatibus, neque verò inter potestatem Pontificiam & Regiam magis potest esse contrarietas, quā inter lumen naturale & supernaturale, quod posterius est prioris perfectivum, nullatenus verò destructivum, quamdiu istud non egreditur sphærâ suam, sicque ad eod[um] quæcumque lumini naturali commenurata æquitas & honestitas ratio, apta quidem est à lumine supernaturali evehì ad supernaturalitatem, in Regnum Cælorum ordinabilis moralitatem; attamen nullâ potest etiam Pontificia in terris potestate cohiberi Regia potestas, quin valeat quæcumque ipsius live lex, sive alterius generis circa regimen Politicum ordinatio, quamdiu intra suos luminis naturalis, eique congenitæ æquitatis & justitiae limites se continet. At ubi extra hanc sphærâ, aliqua in Regibus contingit exorbitantia, dum moralem saltem cum lumine naturali oppositionem præ se fert, mox incipit esse contraria lumini quoque supernaturali, atque cum hoc commenurata moralitati. Quod si ergo adversus talem exorbitantiam, dum præterit in publicam etiam Ecclesiæ perniciem emergit, Pontifica, supernaturali lumini coaptata authoritas insorgit, nullatenus est contraria Regia potestati, secundum sphæræ Divinitus constituta invenitios limites.

mites suos considerat, sed quæ ipsissimo naturali lumini contraria est *Moralitas*, hanc sub cælorum descendentis, *Moralitatis* ratione meritò sovit, ac e medio tolit in suâ etiam radice, quæ non est ipmam secundum se potest Regia, sed hujus male intra hanc personam, cum Antiochus peccati Radicem jure appellandam, collocatio, indeque egrediens, extra naturalis quoque luminis sphæram exorbitans, Regia auctoritatis abusus.

Quo præsupposito, pro secundo majori insuper consideratione dignum propono, quod intrâ *Moralitatis* etiam naturalis lineam, tripli modo poslit aliquid esse a Deo; nempe tum in *vi Iuris naturalis*: velut est publici regimini politica potestas: cuiusmodi Ius, certum est, à tolo Deo esse cum animâ rationali creatum. Tum in *vi Iuris positivi*, quod, si Divinum sit, iterum notatur a solo Deo esse, si verò sit humanum, ita promanat ex potestate Divinitus constituta, imò ex Divino etiam voluntatis & intellectus intrâ Regem motore instincta, ut tamen sub specificâ lui, quâ humani Iuris ratione, sit ab homine, quâ per authoritatem publicam præcélentem. Tum dñeque in *vi Iuris permisivi*, ad quod pertinet, quidquid a rectitudine moralitatis seu naturalis, seu supernaturalis deviat. In quo utique genere est Regia quoque potestatis intra hanc personam, mala à recto *Moralitatis* ordine deficiens collocatio, ejusdemque authoritatis abusiva contra Ius & fas, contra Deum ipsum, atque Ecclesiam usurpatio. Et licet Regia dignitatis ad hanc individuam personam, vel ad hanc specificam sacerdotem in *vi Iuris Electionis*, seu successioni hereditaria applicatio superius ostensa fuerit, esse Iuris humani, cui etiam positivè cooperatur Divina providentia, nihilominus, prout affecta est *Moralitate*, ipsi Deo enameexecrabilis, ut sic non nisi permisive est à Deo, quæ ipsa tamen permisio, quâ in altiorem Divinæ providentia rationem reducta, noscit ut sic esse a solo Deo. Iuxta quas proinde distinctiones, facile est intellectu, quomodo non Regia duntaxat in se formaliter, sed etiam subjectivè spectata, quâ in isto individuo præsupposito male collocata, & contra Ius per seam usurpata potestas, immediate sit à Deo, quippe cum Dei operatio ad extra attingat immediate quoconque à causis etiam secundis progenitos effectus. Et quia altior illa Divinæ providentia, in inscrutabili Dei iudicium seu prædestinatum, seu reprobatum ac permisivum reducibilis, profluique efficax dispositio, non nisi in Deum ultimâ ac primariâ reducivalet, ideo sub istâ sublimiori Divinorum consiliorum ratione, Regia dignitatis quantumvis pessima collocatio, ac perverisissima usurpatio, dici potest esse permisive à solo Deo. Et licet Regia præminentia seu hereditaria, seu electiva successio dependeat etiam ab hominum, seu Regni Statuum, vel populorum ordinationibus, quia tamen haec non subiungunt, nisi Deo cooperante, ac per providentiam suam in altiore finem eas redudent, sub hac quoque sublimioris iudicij

Divini ratione, iterum soli Deo adscribenda est. Quid ergo? Num ex hac Regia potestatis, ejusque exercitijs politici, nec non subjective ad hoc suppositum, seu stirpis cuiuspiam genus applicationis *Moralis* erga Deum immediate, seu positivum, seu permisivum Divinæ providentia influxum importante, inferre jam licet, nullam super ejusmodi *Moralitatibus*, utpote in Deum immediate reducibilibus, posse inter homines esse potestatem? Sic adeò, ubi teneret ea, mihi Elliesi, consequentia tua, uno istu tolleres è medio & politicam & Pontificiam potestatem.

Pro tertio igitur lubens concedo, Regis cuiusque supremi potestatem in temporalibus non agnoscere quemcumque superiorē, nisi Deum. At si temporalia, atque Iura Regia non jam subsistant in suâ Regia potestatis sphæra, sed ex suo morali, politici etiam Regiminis depravato exercitio, atque subjectivâ ad hanc personam applicatione, in peccati Radicem pessimam perversam superinduant *Moralitatem* Regni cælorum ordine perniciissimè exorbitantem, num dicere fas est, ita manere intrâ temporalitatis lineâ, ut non potius traducantur ad statum *Moralitatis*, subjectæ clavibus Ecclesie, sicque subdantur Pontificis potestati, ad Quocumque in terris *Morale* solendum, aut ligandum Divinitus constitute?

Et hinc pro quarto ea, quam circa praesentis i. f. finem Elliesius adducit, illatio facile eliditur. Illa enim potestas, quæ secundum se, & quatenus intrâ suam lumine naturali constitutam sphæram se continet, ab alia infra cœlum potestate haud dependet, quæque ut sic a solo Deo emanat, nec aliam proinde praeter Divinam supra se agnoscit authoritatem, multimodis coquinari potest sui abusivis, adversus ipsam etiam Ecclesiam sanctam pugnantibus exorbitantibus, in Regiam potestatem non in se ipsa spectatam, sed in ejusdem intrâ hanc personam pessimè collocata perversam radicem redundantibus. Quemadmodum ergo omnis anima, quantumvis a solo Deo emanet, nec in se ipsa ab alio, quam à Deo dependat, ab Apostolo nihilominus decernitur sublimioribus subditâ potestatibus, quatenus scilicet secundum moralitatem in politici regimini bonum publicum ordinabiles, superinduit *Formalitatem* Regiæ potestatis Iphæra circumscripsit: sic, dum ipsissima ista naturalis honestatis moralitatem, & quâ publici regiminis Bonum politicum spectantes, aptæ sunt supervestiri vel ordinabilitatis in Regnum cælorum, vel ab hoc deficientiae, imò cum publica quoque Religionis Bono contrariantis inimicitiae, *Moralitatibus*, privativè, seu contrariæ supernaturalibus, ut sic ad Ecclesie sanctæ claves indubitanter spectantibus, nequit consequenter ex præactis Elliesij fundamentis evinci, Regiam potestatem immediate à Deo per Ius naturale constitutam, sed per homines male collocatam, & malitia hominum perversam, in peccati, Ecclesiam ipsam infeliantis, radicem pessimam traductam, sub hoc *Moralitatis* contrarie, seu privativè supernaturalis ordine, posse subtrahi Oecumenicæ Papæ, super omne in terris

sale solvendum, vel ligandum protensæ, Divinitus constituta autoritatی.

¶. II.

An Reges a nemine, præterquam Deo, temporali pœna plebi, nec adiò deponi possint?

ARGUMENTUM I.

11. **L**udovicus Ellies hic argumentatur i. Nulla major, inquiens, pœna Regibus potest inferri, quam si Regnis suis spolientur. Quare si Reges peccantes possent ab Ecclesiâ diretti, vel indiretti deponi, necesse foret, pro falso habere illa Patroni testimonia, qua peccata Regum & Imperatorum folius Dei judicio, examini, & correctioni quoad materiale, sive temporale pœnam, reservata esse docent, iudicioque humano subjacere negant, quemadmodum hoc sensu plerique Patroni magno numero ibidem ab Elliesio allegati, interpretantur haec Davidis verba *Psalm. 50. Tibi soli peccavi.*

Responsio ac retorsio hujus argumenti confutatoria.

12. **P**riusquam directè respondeam, pro primo revoco in memoriam Elliesij, quod pres. dis fert. 7. cap. 3. §. 3. de Chiderici Galliarum Regis depositione post medium prætendebat, Chidericum non à Pontifice Romano, sed tantum ex ejus consilio à Francis universis depositum fuisse, & ab ipsis Pipinum, secundum antiqua Gallia morem, esse proclamatum Regem, & collocatum in Solio. Quæ proinde Elliesij prætensis quomodo coherere potest cum ejusdem pres. §. 1. tradita, & pres. §. 2. repetita assertione, sicuti solus Deus Reges constituit, ita solum Deum posse Regnum admere ipsi, utpote solius Dei iudicio quoad temporalia, & consequenter quoad materiales ac temporales pœnas, subjectis.

13. **R**eges equidem si agant contra leges Civiles, à semet seu lata, seu compotatis, quibus quoad vim duntaxat Directiram, non verò Coadiram sunt obstricti, imò atten-ta Iuris etiam naturalis præcisæ transgressione, nullum adhuc ex hoc præcisivo titulo extat fundamentum, cuius respectu subjaceant potestati Ecclesiastice. Quinimò in Lege etiam Veteri, Iuris Directi positivi habitâ ratione, ejus in Rege transgressio haud subiiciebat Aaronici seu Mosaic Sacerdotij iudicio, ut proinde ex illo triplici tum legis ab ipso Rege late, tum Iuris naturalis sub præcisi natura principijs considerati, tum positivi Legis Antiquæ Iuris fundamento. Res David merito fuerit uni Deo per hac verba confessus: *Tibi soli peccavi; idque pro Foro tam conscientia, in quo sola contrito perfecta erat reconciliationis cum Deo remedium, quam publici exterioris iudicij, in quo nolius erat iudex Rege superior, qui nedum pœnis temporalibus, sed ne spiritualibus quidem posset adversus ipsum iudicriter procedere.*

Vero quis Catholicorum in Novo Fœdere negare jam ausit, pro conscientia foro Reges subjaceret Sacramentali pœnitentiæ Tribunal quoad universa peccata sua, quæ non tantum suis proprijs legibus, vel etiam præciso iuri naturali adverstantia, sed quæ affecta Moralitatibus cum aeterna salutis fine pugnantibus? Quis præterea negare ausit, talia peccata subiici exteri etiam Fori Clavibus Ecclesiasticis, super quocunque seu ligando, seu solvendo per Christum protensis? Quis iterum negare ausit, istud Clavibus Ecclesiæ in foro etiam Extrerno subiectum *Quocunque*, complecti non culpe duntaxat reatus, quæ Regni celorum ordinem turbantes, adeoque iudicariæ Ecclesiastice authoritati subordinatos, sed pœnas insuper hisce reatus tum expiandis, tum effacitaciter evitandis proportionatas? Quis proinde rufus negare ausit, si Regis intrâ nequivisimam peccata Radicem consistens pœversa usuratio, adversus Ecclesiæ Dei insurgents, gravissimis adversus Deum in injuryis, se ipsam commaculet, inter illa *Quocunque* in Regnum Dei ordinabilis *Moralia*, apudissimum ad tam enormes Divinorum iurium contaminations tollendas, remedium fore ex Regis authoritatis tam perperam usurpatâ solutione, Regisque adeo tantum enormitatum Radicis depositione?

Quo proinde præsupposito, pro secundo ex præliniuatis fundamentis pergo hunc in modum ratiocinari. Nempe Elliesius ipse fatetur, Statibus Regni Franciæ fuisse jus deponendi Regem Chidericum, alterumque, Pipinum feliciter, sufficiendi, non alia ex ratione, nisi propter publici Regiminis, quæ Regni ejusdem Bonum Commune spectantis necessitatem. Quod si ergo Rex quispiam per sui regiminis Ecclesiæ sanctam enormiter turbantis, ac extremè infestans nequities, multimodos contrahat reatus *Moralis*, cum Regni celorum ordine extremè pugnantes, imò hinc evertentes, Ecclesiasticæque proinde authoritatis Clavibus indubitanter obnoxios, num minus erit potestatis in Ecclesiâ ad, eos non coercendos duntaxat, sed etiam ad solvendam tantorum malorum radicem, nempe Regiæ Majestatis subsistentiam, intrâ personam tantis reatus, absque ulla correctionis spe, contumaciter obvolutam, è medio fidelium tollendam, eò vel maximè, quod ex ipissimo ejusmodi moralitatibus cum Regni celorum debito ordine, excessivè pugnantis titulo, Regis præminitiae in isthac Christiano homine subsistentia meritò sit tunc computanda inter illa, quæ Christus indefinitæ Clavium Ecclesiasticarum solvendi & ligandi authoritati voluit esse subiecta?

ARGUMENTUM II.

14. **L**udovicus Ellies cit. §. 2. argumentatur 2. Merito reprobandum sibi videri, quod nonnulli statuunt discrimen inter Veteris & Novi Testamenti Sacerdotium, quasi illud nihil authoritatis Temporalis habuerit in Reges, bene